

РЕШЕНИЕ

№ 1562

гр. Варна, 20.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 8 СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния
състав:

Председател: Ралица Райкова

при участието на секретаря Гергана Ж. Дженкова
като разгледа докладваното от Ралица Райкова Гражданско дело №
20203110111248 по описа за 2020 година

Производството по делото е образувано по предявени от БР. ИЛЧ. Д. срещу
СТ. Г. Д. кумулативно обективно съединени иски, както следва:

1) установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК, вр. чл. 23, ал. 1 СК, вр. чл. 21, ал. 4, т. 2 СК за признаване за установено по отношение на ответницата, че ищецът е собственик на $\frac{1}{2}$ ид.ч. от правото на собственост на основание правоприемство по закон от наследодателя му И.В.Д., починал на 12.07.2018 г., върху следния имот: АПАРТАМЕНТ № 172, представляващ самостоятелен обект с идентификатор № 10135.3512.220.1.28 по КKKP на гр. Варна, одобрени със Заповед № РД-18-64/16.05.2008 г. на Изпълнителния директор на АГККК, в жилищна сграда – многофамилна с идентификатор 10135.3512.220.1, находящ се в ***, с площ по документ 59,69 кв.м., при граници на този обект: на същия етаж – съседни самостоятелни обекти в сградата с идентификатори № 10135.3512.220.1.26, № 10135.3512.220.1.27, под обекта: № 10135.3512.220.1.25, над обекта: № 10135.3512.220.1.31, ведно с прилежащото му избено помещение № 5 с площ от 3,12 кв.м. и 0,5198% ид. ч. от общите части на сградата, който имот е придобит като негово лично имущество, вследствие на пълна трансформация на лично имущество при покупката му по време на брака с ответницата;

2) конститутивен иск с правно основание чл. 30, ал. 1 ЗН за възстановяване на накърнената запазена част на ищеца в размер на $\frac{1}{3}$ ид.ч. от наследството на баща му И.В.Д., починал на 12.07.2018 г., чрез намаляване на завещателно разпореждане в полза на ответницата относно горепосочения недвижим имот, обективизирано в завет от наследодателя Илчо Великов Д., обявен на 20.07.2018 г. с протокол за обявяване на саморъчно завещание, както и намаляване на дарствено разпореждане, обективизирано в договор за дарение от 12.11.1997 г. по Нотариален акт № 142, том LXIX, дело № 18614 от 12.11.1997 г., с който е прехвърлено на ответницата правото на собственост върху 743/1443 ид.ч. от поземлен имот,

находящ се в гр. Варна, р-н „Младост“, селищно образувание „Планова“ с площ 1443 кв.м., планоснимачен номер 1882 по плана на селищното образувание, при съсед: ПИ № 1014, 1019, 1022, път и ПИ № 997; и

3) иск с правно основание чл. 34 ЗС за делба на следните вещи:

3.1) недвижим имот: АПАРТАМЕНТ № 172, представляващ самостоятелен обект с идентификатор № 10135.3512.220.1.28 по КKKP на гр. Варна, одобрени със Заповед № РД-18-64/16.05.2008 г. на Изпълнителния директор на АГККК, в жилищна сграда – многофамилна с идентификатор 10135.3512.220.1, находящ се в ***, с площ по документ 59,69 кв.м., при граници на този обект: на същия етаж – съседни самостоятелни обекти в сградата с идентификатори № 10135.3512.220.1.26, № 10135.3512.220.1.27, под обекта: № 10135.3512.220.1.25, над обекта: № 10135.3512.220.1.31, ведно с прилежащото му избено помещение № 5 с площ от 3,12 кв.м. и 0,5198% ид. ч. от общите части на сградата; и

3.2) движима вещ: лек автомобил марка „Форд“, модел „Фиеста“, с рег. № ***, цвят: „зелен металик“, номер на двигател № VB91253, номер на рама № WF0AXXGAJAVB91253.

В исквата молба се твърди, че страните са наследници по закон на И.В.Д., починал на 12.07.2018 г. в гр. Варна, като ответницата е негов преживял съпруг, а ищецът – единствено дете от предишен брак. Излага се, че след смъртта си наследодателят е оставил имущество, състоящо се от лек автомобил марка „Форд“, модел „Фиеста“, с рег. № *** и апартамент № 172, находящ се в ***, с площ по документ 59,69 кв.м. Навежда се довод, че на 20.07.2018 г. ответницата е обявила извършено в нейна полза саморъчно завещание, представляващо по своя правна същност завет, от страна на наследодателя на страните, с което той ѝ е завещал притежавания от тях в режим на СИО недвижим жилищен имот, а именно процесния апартамент. Поддържа се, че този имот е придобит от наследодателя И.В.Д. по време на брака му с ответницата, но изцяло с негово лично имущество – паричните средства, получени от продажбата на имот, представляващ апартамент № 3, находящ се в гр. Варна, бул. „***“ № 75, вх. Б, ет. 1, с площ от 85,36 кв.м., обективизирана в нотариален акт от 29.07.2004 г. Твърди се, че този имот е лична собственост на бащата на ищеца отпреди брака му с ответницата – построен от И.В.Д. и баща му Велико Д. Г. и поставен дял на наследодателя на ищеца, съгласно протокол за одобрена съдебна спогодба по гр.д. № 1527/1980 г. на Районен съд – Варна. Сочи се, че същият имот е бил дарен от И.В.Д. на ищеца с договор за дарение от 04.11.1997 г., обективиран в нотариален акт от същата дата. Впоследствие това дарение е отменено с влязло в сила Решение от 25.02.2002 г. по в.гр.д. № 957/2001 г. на Окръжен съд – Варна. Излага, че отмяната на дарението има обратна сила и по силата на фикция се приема, че дарение никога не е правено и имотът никога не е напускал патримониума на дарителя, поради което не е придобит в режим на СИО, като сочи съдебна практика в подкрепа на доводите си. В този смисъл ищецът намира, че апартаментът, находящ се в гр. Варна, кв. „Младост“, бл. 144, е бил изцяло лична собственост на наследодателя му при условията на пълна трансформация на лично имущество.

Ищецът твърди, че с нотариален акт за дарение от 12.11.1997 г. наследодателят И.В.Д. е прехвърлил чрез дарение на ответницата 743/1443 ид.ч. от поземлен имот, находящ се в гр. Варна, р-н „Младост“, с. о. „Планова“ с площ 1443 кв.м., планоснимачен номер 1882 по плана на селищното образувание, като тези ид.ч. ответницата е отчуждила на 18.04.2019 г. с договор за покупко-продажба, обективиран в нотариален акт от същата дата. Счита, че с извършените

от наследодателя завет и дарение в полза на ответницата е накърнена запазената му част, която е 1/3 от наследствената маса. Излага, че тъй като ответницата е наследник по закон не е налице изискването на чл. 30, ал. 2 ЗН наследникът, който претендира възстановяване на запазената му част да е приел наследството по опис, както и че конститутивните искове по чл. 30, ал. 1 ЗН са предявени в 5-годишния срок от упражняването на правата по завещанието и съответно от смъртта на наследодателя. При тези съображения моли за уважаване на предявените искове и присъждане на сторените разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор от ответницата СТ. Г. Д., с който се изразява становище за недопустимост и неоснователност на предявения иск установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК, вр. чл. 23, ал. 1 СК, вр. чл. 21, ал. 4, т. 2 СК. Счита, че въпросът за притежаваното от наследодателя имущество и обема на правата му върху всяка от вещите в наследствената маса следва да се разреши при произнасянето по исковете по чл. 30, ал. 1 ЗН и чл. 34 ЗС, а също така и че е недопустимо презумпцията за съвместен принос да се опровергава от наследник, след като тя не е била оспорвана от наследодателя, считал имота за СИО. Не се оспорва твърдението на ищеца, че ответницата е преживяла съпруга на И.В.Д., като уточнява, че бракът им е сключен на 27.07.1983 г., а те са живели на съпружески начала от 1978 г. Не оспорва и обстоятелствата, че по време на брака са закупени процесните апартамент в кв. „Младост“ и лек автомобил, както и че със саморъчно завещание от 24.06.2018 г. съпругът ѝ е завещал на нея своя дял от жилището, а с договор за дарение в нотариален акт № 142, т. LXIX, д. № 18614/97 г. ѝ е прехвърлил безвъзмездно 743/1443 ид.ч. от поземлен имот в м-ст „Планова“ с площ от 1443 кв.м. Пояснява, че наследодателят е притежавал тази идеална част по договор за дарение, обективиран в нотариален акт № 100, т. X, д. № 2693 от 1996 г. Оспорва се твърдението, че закупеният от двамата съпрузи апартамент в кв. „Младост“ е заплатен с лични средства на покойния ѝ съпруг, получени от продажбата на апартамент на бул. „***“, както и всички твърдения в тази връзка.

Навежда се довод, че процесният имот е закупен от съпрузите срещу действително договорена цена от 29 500 евро, от които 4500 евро са заплатени като капаро още на 19.07.2004 г., като привидността на клаузата за размера на цената и плащането на капарото се установява от сключения с продавача предварителен договор от 19.07.2004 г. Поддържа, че цената на имота е заплатена изцяло със средства на съпрузите и посочва получаваните от тях доходи. Твърди, че самият наследодател винаги е считал жилището като част от семейното имущество, което личало и от текста на завещанието, според който съпругът завещава на съпругата си своя дял от имота.

Относно апартамента, находящ се на бул. „***“, излага, че същият е придобит от И.В.Д. чрез съдебна спогодба от м. май 1980 г., като за уравниение на дяловете е следвало да заплати сумата от 7415 лв. С договор от 26.05.1980 г. страните по спогодбата се договорили, че задължението му за заплащане на тази сума ще се замести със задължението да гледа и издържа родителите си Велико Илчев Д. и Злата Петрова Г.а до края на живота им. Твърди се, че това задължение било поето от И.В.Д. с оглед съвместното му съжителство с ответницата и предстоящия им брак, който сключили през 1983 г. Задължението за издръжка и гледане било изпълнявано от наследодателя и ответница до смъртта на баща му през 1983 г. и майка му през 1994 г. Излага, че по договора за продажба от 29.07.2004 г. на имота са получили продажна цена от 25 182 лв., която е принадлежала на двамата съпрузи по равно, независимо от собствеността върху продадената вещ, поради което счита, че дори сумата от продажбата на този имот

да е вложена изцяло или отчасти при закупуването на апартамента в кв. „Младост“, това биха представлявали парични средства, принадлежащи на двамата съпрузи. Твърди, че тази сума е изразходвана от тях основно за ремонт и обзавеждане на закупеното жилище в кв. „Младост“.

Намира, че със завещателното разпореждане на И.В.Д. с него-вата идеална част от имота в кв. „Младост“ не се накърнява запазената част на ищеца от наследството на баща му. Навежда довод, че при образуването на масата от наследството по чл. 31 ЗН следва да се включи и стойността на извършеното от И.В.Д. дарение на поземления имот с нотариален акт № 142/1997 г. и извършеното от него през 1995 г. дарение в полза на ищеца на сумата от 25 000 лв., предадена му в брой, с която сума ищецът е закупил жилище в гр. София.

С депозирано на 21.09.2021 г. становище ищецът заявява, че доколкото му е известно към този момент лекият автомобил се държи от ответницата. Оспорва истинността на представения с отговора на исковата молба предварителен договор и твърди, че същият е антидатиран. Поддържа, че подлагайки на оценка изложените от ответницата факти, като константна нейна практика да сключва сделки със симулативно съдържание, би могло да се заключи, че и продажбата на апартамента, находящ се на ул. „***“ е приложена същата схема, т.е. посочената в НА продажна цена да е далеч по-ниска от реално получената. Сочи, че действително в края на 1995 г. след покупката на апартамента в гр. София за коледните празници бащата на ищеца е посетил сина си в новия апартамент по негова покана и съпругата му – покана за „нов дом“ и по този повод бащата И.Д., съпругата на ищеца и една от дъщерите му са посетили магазин за битова техника в ж.к. „Люлин“ в гр. София и на сума приблизително 20 000 лв. е закупен нов хладилник, за който „на масата“ И.Д. е заявил, че дарява за „новия дом“.

В хода по същество на делото в проведеното на 11.02.2022 г. о.с.з. ответницата, чрез упълномощения ѝ процесуален представител адв. С., заявява, че желае да задържи завещаната ѝ ид.ч. от спорния имот, като при необходимост от намаление то да бъде извършено от направеното в нейна полза дарение.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните писмени и гласни доказателства, както изслушаните заключения на назначените съдебно-оценителна експертиза и съдебно-графологична експертиза, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено от фактическа и правна следното:

Районен съд – Варна, 8 състав, е сезиран с установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК, вр. чл. 23, ал. 1 СК, вр. чл. 21, ал. 4, т. 2 СК, конститутивен иск с правно основание чл. 30, ал. 1 ЗН и иск за делба с правно основание по реда на чл. 34, ал. 1 ЗС.

С доклада по делото, обективизиран в Определение № 2961 от 01.07.2021 г. и приет за окончателен с протоколно определение от 30.09.2021 г., на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК е обявено за безспорно между страните, че ответницата е преживяла съпруга на И.В.Д., починал на 12.07.2018 г., че по време на брака си са придобили процесния апартамент, находящ се в ***, с площ по документ 59,69 кв.м. и лек автомобил марка „Форд“, модел „Фиеста“, с рег. № ***, като в полза на ответницата е съставено от И.В.Д. саморъчно завещание от 24.06.2018 г. относно същия имот, както и че с договор за дарение от 12.11.1997 г. по Нотариален акт № 142, том LXXIX, дело № 18614 от 12.11.1997 г., е прехвърлено на ответницата правото на собственост върху 743/1443 ид.ч. от поземлен имот, находящ се в гр. Варна, р-н „Младост“, с. о. „Планова“ с площ 1443 кв.м., планоснимачен номер 1882 по плана на селищното образувание.

Тези правнорелевантни обстоятелства се установяват и от приложените по делото писмени доказателства – Удостоверение за наследници № АУ078757ОД на Община – Варна, район „Одесос“, Извлечение от партида на Община Варна за задължения за МПС, саморъчно завещание от 24.06.2018 г., Протокол за обявяване на завещание, Нотариален акт за продажба № 169, том I, рег. № 2083, дело № 169 от 29.07.2004 г., Нотариален акт № 190, том II, рег. № 6508, дело № 390 от 30.07.2004 г., Нотариален акт № 190, том VI, дело 2257 от 05.06.1967 г., Нотариален акт за дарение на недвижим имот № 106, том LXX, дело 18859/97 от 04.11.1997 г., Нотариален акт за покупко – продажба на идеални части от недвижим имот № 86, том 2, дело № 233 от 18.04.2019 г. и удостоверение за граждански брак от 26.07.1983 г.

Видно от представеното удостоверение за наследници от 12.08.2019 г. И.В.Д. е починал на 12.07.2018 г. и е оставил за свои наследници ищеца БР. ИЛЧ. Д. (негов син) и ответницата СТ. Г. Д. (негова съпруга). Съгласно представеното удостоверение за граждански брак И.В.Д. и ответницата са сключили брак на 26.07.1983 г.

Според приложения Нотариален акт за собственост върху жилище от сграда построена върху парцел за групово жилищно строителство, съгласно чл. 55 „к“ от Закона и §163 от ППЗПИНМ от 05.06.1967 г. И.В.Д. и Велико Д. Г. са признати за собственици на апартамент № 3, находящ се на *** по плана на гр. Варна в I етаж, вход Б, състоящ се от антре, дневна, кухня, хол, спалня, баня, клозет, дрешник с площ от 85,36 кв.м., ведно с избено помещение, находящо се под апартамент № 3, както и 2,79959% ид.ч. от общите части от сградата, в това число и от правото на строеж.

С протоколно определение от м. май 1980 г. по гр.д. № 1537/1980 г. по описа на Районен съд – Варна, е одобрена съдебна спогодба между И.В.Д. и Велико Д. Г., според която страните са се съгласили И.В.Д. да получи в дял целия горепосочен имот, като за уравниване на дяловете да изплати на Велико Д. Г. сумата от 7415 лв. при сключване на спогодбата. В договор от 26.05.1980 г. страните по делбеното производство, са обективирали намерението си да приключат същото със спогодба, при която апартаментът като неподеляем да бъде предоставен на И.В.Д., а срещу дължимата от него в сума в размер на 7415 лв. за уравниване на дяловете, той да поеме гледането и издръжката на своите родители пожизнено. Според уговореното в този договор Велико Д. Г. дава на И.В.Д. сумата от 7415 лв., срещу която последният поема задължението да гледа и издържа родителите си – Велико Д. Г. и съпругата му Злата Петрова Г.а пожизнено, което задължение той ще изпълнява лично или чрез трето лице.

На 14.11.1997 г. И.В.Д., със съгласието на съпругата си СТ. Г. Д., подарява на сина си БР. ИЛЧ. Д. апартамент № 3, вх. „Б“ на първи етаж, в жилищен блок № 2, находящ се на бул. „****“ № 75, построен върху държавно дворно място в кв. 436 на 4-ти подрайон по плана на гр. Варна, с площ от 85,26 кв.м., заедно с избено помещение, находящо се под апартамент № 3, както и 2,79959% ид.ч. от общите части от сградата и от правото на строеж върху държавно дворно място, видно от представения Нотариален акт за дарение на недвижим имот от 14.11.1997 г., като между страните не е спорно, че описаният имот е идентичен с горепосочения. Според посоченото в договора дарителят запазва за себе си и за съпругата си, заедно и поотделно, пожизнено, безвъзмездно, правото на ползуване, обитаване и ползите върху подарения недвижим имот.

С влязло в законна сила на 15.0.2002 г. Решение от 25.02.2002 г., постановено по в.гр.д. № 597/2001 г. по описа на Окръжен съд – Варна,

извършеното дарение е отменено поради отказ на дарения да даде издръжка, от която дарителя се нуждае, на основание чл. 227, ал. 1, б. „в“ ЗЗД.

Видно от приложения Нотариален акт за продажба на недвижим имот от 29.07.2004 г. И.В.Д. и СТ. Г. Д. са продали на посочената дата апартамента, находящ се на бул. „****“ № 75, срещу продажна цена от 25 182 лв., равна на данъчната оценка на имота, която сума продавачите са заявили пред нотариуса, че са получили изцяло от купувача.

На следващия ден – 30.07.2004 г. съпрузите са закупили процесния имот – апартамент № 172, находящ се в ***, с площ от 59,69 кв.м., състоящ се от дневна, спалня, кухня, дрешник, баня и тоалет, съгласно Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот от 30.07.2004 г. Посочената в нотариалния акт продажна цена на жилището е 23 655,90 лв., равна на данъчната оценка на имота, която е заплатена на същата дата.

Приобщен към доказателствения материал по делото е Предварителен договор за покупко-продажба на недвижим имот от 19.07.2004 г. относно процесния имот, според който уговорената между страните продажна цена за апартамента е 29 500 евро, която е следвало да бъде заплатена в срок до 03.08.2004 г., а при сключване на предварителния договор купувачите са заплатили капаро в размер на 4500 евро.

Установява се от приложените Протокол за обявяване на саморъчно завещание с рег. № 6282/19.07.2018 г. на Нотариус Александър Ганчев, рег. № 194 на НК, и завещание от 24.06.2018 г., че И.В.Д. е завещал на съпругата си СТ. Г. Д. своя дял от апартамент в ***, като в завещанието завещателят е посочил, че е тежко болен и преди години е прекарал тежки операции, като през цялото време съпругата му се е грижила за него, а синът му БР. ИЛЧ. Д. е отказал. На последния завещателят бил дал 25 000 лв. за апартамент в „Люлин“.

От представения Нотариален акт за дарение на недвижим имот от 12.11.1997 г. е видно, че И.В.Д. е дарил на съпругата си СТ. Г. Д. на 12.11.1997 г. 743/1443 ид.ч. от лозе-овощна градина, находящо се местността „Планова“ в землището на гр. Варна, цялото с площ от 1443 кв.м., представляващо имот пл. № 454 по КП от 1983 г., ведно с подобренията в него. Същият имот е бил придобит от И.В.Д. на 04.04.1996 г. по дарение.

Изяснява се от приложение Нотариален акт за покупко-продажба на идеални части от недвижим имот от 18.04.2019 г., че на посочената дата ответницата се е разпоредила с подарените ѝ ид.ч. от този имот, като ги е продала на съсобственика си С.П.В.

Видно от представеното свидетелство за регистрация част I № 006954060 И.В.Д. е притежавал преди смъртта си лек автомобил марка „Форд“, модел „Фиеста“, с рег. № ***, цвят: „зелен металик“, номер на двигател № VB91253, номер на рама № WF0AXXGAJAVB91253.

От страна на ответницата са представени и писмени доказателства относно притежаваното от нея имущество по време на брака ѝ с общия наследодател на страните в настоящото производство. Така съгласно протоколно определение от м. юни 1983 г., постановено по гр.д. № 1323/1983 г. по описа на Районен съд – Варна, е одобрена съдебна спогодба между С.В. А. и С.Г. А., според която за уравниване на дяловете на съделителите С.В. А. ще заплати на С.Г. А. сумата от 12 578 лв.

На 16.09.1993 г. ответницата е изтеглила от свой влог в „Балканбанк“ АД сумата от 31 047,12 лв., видно от приложената разписка от 16.09.1993 г.

Според приложения Нотариален акт от 06.05.1993 г. ответницата и сестра й Д.Г.Ф. са продали съсобствен имот на сестра си К.Г.М., придобит по наследство, находящ се в гр. Варна, к-с „Възраждане“, за сумата от 1275 лв.

На 28.11.2003 г. между горепосочените страни е сключен и договор за продажба на имот в землището на кв. „Галата“, м-ст „Зеленика“, за което продавачите са получили продажна цена от 3305 лв., съгласно Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот от 28.11.2003 г.

От ищеца е представен и нотариален акт от 03.05.2004 г., видно от който И.В.Д. е продал на посочената дата притежавани от него ниви в землището на с. Красен дол за сумата от общо 2930 лв. при данъчна оценка общо на имотите от 2936 лв.

Изяснява се от приложения по делото Договор за продажба на държавен недвижим имот по реда на Наредбата за държавните имоти, че на 15.03.1995 г. ищецът е придобил недвижим имот, представляващ апартамент № 47, находящ се в гр. София, к-с „Люлин“, блок № 349, ет. 10, с площ от 86,70 кв.м., за сумата от 20 959 лв., изплатена с квитанция № 15430 от 15.03.1995 г., който имот е деклариран пред Столична община с декларация от 14.08.1998 г., видно от представените от общинската администрация справки.

Съгласно заключението на назначената по делото и неоспорена от страните съдебно-графологична експертиза, подписът, положен за „Продавач“ в Предварителен договор за покупко-продажба на недвижим имот от 19.07.2004 г. е изпълнен от сочения за негов автор Г.П. Демирева, а ръкописният текст над заглавната част на първата страница на същия документ е изпълнен от И.В.Д..

Установява се от заключението на назначената по делото и неоспорена от страните съдебно-оценителна експертиза, че пазарната оценка на апартамент № 172, с идентификатор № 10135.3512.220.1.28 по КККР на гр. Варна, находящ се в ***, с площ по документ 59,69 кв.м., към датата на смъртта на наследодателя И.В.Д. – 12.07.2018 г. е 74 800 лв., пазарната оценка на процесния автомобил марка „Форд“, модел „Фиеста“, с рег. № ***, към същата дата е 1100 лв., а пазарната оценка на 743/1443 ид.ч. от поземлен имот, находящ се в гр. Варна, р-н „Младост“, селищно образувание „Планова“ с площ 1443 кв.м., планоснимачен номер 1882 по плана на селищното образувание, отново към релевантния момент е 25 300 лв.

По искане на ищеца са ангажирани гласни доказателствени средства чрез разпита на свидетелите В.Е.В. (негов братовчед по бащина линия), Г.Н.И. и С.М.Д. (съпруга на ищеца). Свидетелят В. излага пред съда, че от своите родите знае, че причината чичо му И.Д. и съпругата му да продадат апартамента на бул. „****“ и да закупят този в кв. „Младост“ е, за да им останат пари от разликата в цените на двата имота. Чувал е от своя баща, че апартаментът на бул. „****“ е продаден за по-голяма сума от този в кв. „Младост“. Свидетелства, че преди продажбата на жилището на бул. „****“ И.Д. е продал свои ниви. Не е сигурен дали ответницата е живеела в това жилище при чичо му преди смъртта на бащата на И.Д., но си спомня, че на погребението му двамата с нея са го обслужвали. Излага, че ищецът си е закупил панелен апартамент в гр. София, но не знае дали И.Д. му е дал пари за това. Чувал е, че И.Д. и ответницата са загубили някаква сума пари в „пирамиди“, но не знае подробности. Сочи, че след 2005 г. И.Д. му е предлагал да закупи негови лозе и овощна градина, но свидетелят не е разполагал със средства и продажба не е била осъществена. Твърди, че обзавеждането в апартамента в кв. „Младост“ е било нормално, не му е направило впечатление, както и че жилището на бул. „****“ е било добре обзаведено. Не си спомня да е имало влага и мухъл.

Според показанията на свидетеля Г.Н.И. същият живее на адреса на жилището на бул. „***“ и е бил съсед на И.Д. и съпругата му, които продали имота си след 2000 г. Свидетелства, че със семейството били в добри приятелски взаимоотношения и често ги е посещавал в дома им. През 1994 г. - 1995 г. И.Д. му споделил, че са останали без пари, тъй като са ги загубили в „пирамидите“. Сочил, че жилищата в тухления блок са поддържани и нямат проблеми с влага и мухъл – нито в неговото, нито в жилището на И.Д.. Излага, че е влизал в новопридобития имот в кв. „Младост“, като в апартамента не е бил правен основен ремонт и не е имало луксозно обзавеждане, дори мебелите от старото жилище са били преместени в новото – бюфет, масата, столовете, една секция в хола и пр. Свидетелства, че И.Д. му споменал, че иска да продаде тристайното жилище на бул. „***“ и да купят по-малък апартамент, за да им останат пари да преживяват. Според свидетеля И. И.Д. се е оженил за ответницата след като е починал баща му. Последният със съпругата си, майката на И.Д., живеели в една стаичка в същия апартамент, но не си спомня в последните години от живота си да са имали нужда от грижи.

Свидетелката Д. излага пред съда, че проблемите с покойния ѝ свекър И.Д. започнали след като той и съпругата му загубили спестените си пари, които вложили в „пирамиди“ в края на 1995 г. Свекърът ѝ бил таксиметров шофьор и по негови думи спестил добри пари, а съпругата му имала пари от развода си и по наследство, които държала в банка. Изтеглила спестените средства, вложила ги в „пирамидите“ и след това загубили всичко. Не могли да преживяват на една пенсия и една заплата и свекърът ѝ поискал от ищеца да му изпраща по 100 долара, който тогава бил заминал за Щатите, но все още не бил започнал работа. Открил си банкова сметка и му изпратил нотариално заверена декларация, от което ищецът доста се засегнал. Охлаждали взаимоотношенията помежду им и И.Д. започнал да упражнява натиск върху свидетелката да идва във Варна и да продадат апартамента, за да купи по-малък и с разликата да преживяват нормално. Свидетелката не се съгласила, защото съпругът ѝ не се съгласил. Оттогава започнали разправии между тях, искали да им се изпращат пари, ако не ще се развали дарението и впоследствие това станало. Излага, че след като закупили апартамента си в гр. София през 1994 г. и му направили ремонт поканили родителите и през есента на 1995 г. И.Д. ги посетил. За новия дом като подарък им донесъл 20 000 лв., но за да не ги използват неблагоприятно решил да им купи фризер. Свидетелства, че ответницата се е омъжила за свекъра ѝ на 26.07.1983 г. на неговия рожден ден, около шест месеца след като починал баща му. От 1978 г. свидетелката е омъжена за ищеца и всяка година са посещавали родителите му в жилището на бул. „***“. Тогава ответницата се е появявала в дома, но не е живеела трайно там – идвала и си отивала когато те гостували. Твърди, че по това време обществения морал и ред не е допускал в дома да живее омъжена за друг жена. От видеозапис, направен от съпруга ѝ в жилището в кв. „Младост“ при посещение с внучката им, видяла, че в хола било обзаведено със старите мебели от апартамента на бул. „***“.

По искане на ответницата са разпитани свидетелите К.Г.М. (нейна сестра) и Г.С.В. (нейна дъщеря). Свидетелката М. свидетелства, че И.Д. и сестра ѝ са живели около 5-6 години без брак и към 1986 г. – 1987 г. са сключили такъв. Живеели на ул. „Васил Коларов“/“***“, заедно с родителите на И.Д.. Баща му получил инсулт и се нуждаел от грижи, но починал след около 3 години, майка му също била зле със здравето и 11 години ответницата я гледала. От бащата на ищеца знае, че му е дал 25 000 лв., за да си плати апартамента в гр. София. Занесъл му тази сума в брой в плик и разказал на свидетелката, че ги изтървал и

ги събирали от земята. Свидетелката твърди, че това се е случило след деноминацията. Излага, че по време на брака си И.Д. и ответницата купили апартамент в ж.к. „Младост“ за около 30 000 лева, но не е сигурна във валутата – левове, евро или долари. Свидетелства, че парите за този имот са на сестра ѝ, която от първия си брак получила 15 000 лв. от делба със съпруга си, а свидетелката ѝ наплатила 7000 лв. за наследствен апартамент и 10 000 лв. за място в „Галата“. Сочи, че ответницата била много пестелива и имала влог, от който изтеглила изцяло събраната сума в общ размер около 30 000 лв., за да обърнат парите в долари с цел да не се обезценят. Твърди, че семейството имало събрани пари, за да купи апартамента в кв. „Младост“ и без да продава жилището на бул. „****“, като с парите от продажбата му направили основен ремонт и подновили обзавеждането, а това от стария апартамент не са взели. Свидетелства, че няма голяма разлика в квадратурата между двата апартамента, като по нейно настояване търсили имот с парно, а миризмата от мазите и влагата по стените отдолу ги накарала да продадат жилището на бул. „****“ и да купят такова на по-горен етаж.

Свидетелката В. излага сходна информация относно спестените от майка ѝ парични средства, с тази, изнесена от св. М., а именно изтеглени пари от влог, от подялба с бащата на свидетелката и бивш съпруг на ответницата и продажната цена на дяловете, които е прехвърлила на сестра си Кева М.. Излага, че ответницата и И.Д. са живели с неговите родители от 1978 г. в тяхното жилище и са се грижили за тях, които били болни и възрастни. Знае, че бил сключен договор за издръжка и гледане, тъй като родителите му желали жилището да остане на И.Д., за да може да продължават да се грижат за тях. Информацията за това има от своята майка – ответницата в производството. По отношение на продажбата на това жилище на бул. „****“ твърди, че това се е случило поради голямата влага на първия етаж, всичко било мокро и с мухъл, вследствие на влагата от мазите. Продали го за доста по-ниска сума от тази, за която купили панелното жилище в кв. „Младост“, въпреки че тристайният апартамент бил в центъра на града и предполагало да струва повече, но това било заради вътрешния му вид – гардеробите и дрехите били в мухъл, тапети се разлепвали от влагата, имало мухъл по ъглите в стаите, в кухнята, по тавана и стените, паркетът бил изгнил. Свидетелства, че жилището в кв. „Младост“ било закупено за 29 500 евро или 29 400 евро, като сключили предварителен договор около 10-14 дни преди сделката и дали капаро в размер на 4500 евро, а остатъкът от цената бил заплатен при изповядване ѝ. Тъй като не искали да взимат мебелите в новия апартамент и да ги качват на четвъртия етаж, много голяма част от обзавеждането останало в продаденото жилище, а друга част от мебелите – големи ъглови дивани и секции ги взела Кева М.. В апартамента в кв. „Младост“ съпрузите направили ремонт, вграждали кухня, тъй като в кухнята нямало абсолютно нищо, изграждали мивки, закупили ново обзавеждане. Отново от И.Д. разбрала, че е дал на сина си в края на м. февруари – м. март 1995 г. сумата от 25 000 лв., поискани му от ищеца за закупуването на жилище в гр. София. С подробности излага как парите били завити във вестници и занесени с чиновническа чанта, които били подадени на съпругата на ищеца и са се пръснали по земята, за което ѝ казал И.Д..

По предявения иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК, вр. чл. 23, ал. 1 СК, вр. чл. 21, ал. 4, т. 2 СК:

При така наведените от ищеца фактически твърдения в исковата молба и формулирания петитум на предявения иск, съобразявайки и релевираните от ответницата възражения, съдът намира предявения установителен иск за недопустим поради липса на правен интерес.

Принципно напълно правилни са доводите на ищеца, че е допустимо приемането за съвместно разглеждане в делбеното производство на иск за трансформация на лично имущество, който е установителен иск, а не конститутивен, както и разглеждането му под форма на възражение досежно въпросите, решавани в първата фаза на делбата, като активно легитимиран да предяви такъв иск е не само съпругът, но и негов наследник, което становище е възприето в съдебната практика, обективизирано в Решение № 165 от 19.10.2015 г. по гр. д. № 2185/2015 г. на ВКС, I т.о.

В конкретния случай обаче твърденията на ищеца са, че неговият наследодател и покоен съпруг на ответницата е завещал процесния имот на съпругата си. Така направеният завет в полза на ответницата има пряк транслативен ефект и същата е станала собственик на имота с откриване на наследството – арг. чл. 19, ал. 1 ЗН. Действителността на завещателното разпореждане не е оспорена от ищеца, поради което неговите последици са настъпили със смъртта на наследодателя на страните. Следователно, при така заявените обстоятелства ищецът има правен интерес да разреши спора досежно собственическите си права в наследствената маса чрез предявяването на конститутивен иск с правно основание чл. 30, ал. 1 ЗН за възстановяване на нахърнената запазена част от наследството на баща му И.В.Д., чрез намаляване на завещателно разпореждане в полза на ответницата относно процесния недвижим имот, в производството по който следва да бъде разгледано възражението му трансформация на лично имущество на неговия наследодател при покупката на имота по време на брака с ответницата.

В този смисъл производството по предявения установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК, вр. чл. 23, ал. 1 СК, вр. чл. 21, ал. 4, т. 2 СК за признаване за установено по отношение на ответницата, че ищецът е собственик на ½ ид.ч. от правото на собственост на основание правоприемство по закон от наследодателя му И.В.Д., починал на 12.07.2018 г., върху следния процесния апартамент, който имот е придобит като негово лично имущество, вследствие на пълна трансформация на лично имущество при покупката му по време на брака с ответницата, следва да бъде прекратено на основание чл. 130 ГПК.

По предявения конститутивен иск с правно основание чл. 30, ал. 1 ЗН:

Съгласно чл. 30 ЗН наследник с право на запазена част, който не може да получи пълния размер на тази част поради завещания или дарения, може да иска намалението им до размера, необходим за допълване на неговата запазена част, след като прихване направените в негова полза завети и дарения с изключение на обичайните дарове.

Съгласно правилото на чл. 154 ГПК за разпределението на доказателствената тежест ищецът следва да установи, че вложените в придобиването на процесния имот (апартамент в кв. „Младост“) средства са били изцяло лични на И.В.Д. по време на брака му с ответницата, включително твърденията си, че същият е закупен с парични средства, получени от продажбата на негово лично имущество; размерът на вложените средства и стойността на придобития имот, които следва да са равни, а така също и да докаже качеството си наследник на И.В.Д., пораждащо правото му на запазена част, която е била нахърнена с посочените завещателно и дарствено разпореждане в полза на ответницата.

При съвкупния анализ на доказателствата по делото се установява, че И.В.Д. е станал едноличен собственик на апартамент № 3, находящ се в гр. Варна, бул. „***“ № 75, вх. Б, ет. 1, с площ от 85,36 кв.м., съгласно постигната съдебна

спогодба през м. май 1980 г., като за уравниение на дела на другия съсобственик – неговия баща Велико Д. Г. в спогодбата е посочено, че е заплатена сумата от 7415 лв. Изяснява се, че с договор от 26.05.1980 г. страните по спогодбата са се уговорили задължението за заплащане на сумата да бъде заместено със задължението на И.В.Д. за издръжка и гледане на родителите си – Велико Д. Г. и Злата Петрова Г.а. Предвид обстоятелството, че този имот е придобит през 1980 г. преди сключването на брака между И.В.Д. и ответницата СТ. Г. Д. през 1983 г., същият е представлявал негово лично имущество, съгласно чл. 13, ал. 2 СК от 1968 г. (отм.) тъй като преценката следва да бъде извършена с оглед момента на придобиването. При сключване на договор за издръжка и гледане собствеността върху имота се придобива от момента на сключване на договора, като последващото участие на другия съпруг след сключването на брака в изпълнението на задълженията по договора е ирелевантно за принадлежността на правото на собственост – в този смисъл са указанията по приложението на материалния закон, дадени в т. 2 на ППВС № 5/1972 г.

На 04.11.1997 г. този имот, лична собственост на И.В.Д. със съгласието на съпругата му и ответница в производството, е дарен на ищеца, но с влязло в сила решение от 25.02.2002 г. по в.гр.д. № 957/2001 г. на Окръжен съд – Варна дарението е отменено на основание чл. 227, ал. 1, б. „в“ ЗЗД. Отмяната на дарението има обратно действие и независимо, че е осъществено по време на брака на И.В.Д. с ответницата, правото на собственост върху имота се е върнало в патримониума на праводателя.

Горепосоченият имот, представляващ лично имущество на съпруга Илко Велико Д., е продаден на 29.07.2004 г. с договор за продажба, обективиран в НА от същата дата, на посочена продажна цена от 25 182 лв., съответстваща на данъчната оценка на имота

На следващия ден – 30.07.2004 г. съпрузите Илко Велико Д. и ответницата СТ. Г. Д. са придобили процесния имот, представляващ апартамент № 172 с идентификатор № 10135.3512.220.1.28, находящ се в ***, с площ от 59,69 кв.м., срещу продажна цена от 23 655,90 лв., равна на данъчната оценка на имота.

В съдебната практика, обективирана в Решение № 417 от 18.10.2012 г. на ВКС по гр. д. № 568/2012 г., IV г. о., Решение № 1414/22.07.1961 г. по гр. д. № 4696/1961 на ВС, II г. о., Решение № 1117/01.10.2008 г. по гр. д. № 4926/2007 г. на ВКС, III г. о. и Решение № 890/06.10.2008 г. по гр. д. № 2746/2007 г. на ВКС, III г. о., се приема, че когато страна по окончателен договор за покупко-продажба иска да установи симулативността на посочената в него продажна цена, тя може да направи това чрез обратно писмо или чрез друг документ представляващ начало на писмено доказателство. Начало на писмено доказателство може да бъде и сключен между страните и неоспорен предварителен договор с посочена в него различна по размер продажна цена. Това е така защото няма пречка този документ да бъде съставен преди сключването на окончателния договор и защото в него се съдържа изявление за продажната цена не само от опровергаващата, но и от противната страна, което прави вероятно твърдението за наличие на симуляция. Предварителният договор обуславя допустимост на свидетелски показания за пълното ѝ доказване. Когато самият предварителен договор разкрива напълно привидността на изразеното в бъдещия окончателен договор съгласие, например чрез изрични клаузи, че в окончателния договор продажната цена ще бъде посочена в друг размер, тогава той представлява обратно писмо и не е необходимо да бъде подкрепен със свидетелски показания.

В настоящия случай в представения предварителен договор от 19.07.2004 г.

е уговорена продажна цена в размер на 29 500 евро, която следва да бъде заплатена до 03.08.2004 г. и е посочено, че при сключването на предварителния договор купувачите са заплатили капаро в размер на 4500 евро. По повод оспорването на истинността, в частност авторството на подписа, изпълнен от продавача Г.П. Демирева върху посочения документ, от страна на ищеца, е открито производство по чл. 193 ГПК и по искане на ответницата е назначена съдебно-графологична експертиза, от която е установено, че подписът, положен в поле „продавач“ в предварителния договор е изпълнен от Г.П. Демирева, а ръкописния текст над заглавната част на първата страница на същия договор („Д.оценка 23 655 лв. 30.VII – в 11 ч.“) е изпълнен от И.В.Д.. Следователно, представеният предварителен договор е автентичен. По отношение на възражението на ищеца, че същият антидатиран – съставен е специално за нуждите на процеса, съдът намира същото за неоснователно. Както бе изяснено, категорично е установено, че ръкописният текст над заглавието на договора е изписан от купувача по него И.В.Д., който е починал на 12.07.2018 г., поради което е невъзможно съставянето на документа за целите на процеса, образуван с подадената искова молба от 11.09.2020 г. Освен това свидетелските показания на св. В. също потвърждават, че предварителният договор е сключен десетина дни преди изповядването на сделката на 30.07.2004 г.

Настоящият съдебен състав намира, че клаузата на посочената в договора за продажба от 30.07.2004 г. продажна цена от 23 655,90 лв. е симулативна с оглед уговорената между страните по договора продажна цена в предварителния договор от 19.07.2004 г. от 29 500 евро, което се потвърждава и от свидетелските показания на св. В.. Следователно, по правилото на чл. 17, ал. 1 ЗЗД следва да се приеме, че действителната продажна цена на процесния имот по договор за продажба от 30.07.2004 г. е 29 500 евро или 57 696,99 лв.

Досежно доводите на ищеца за алогичност на твърденията на ответницата, че апартамент с площ от 60 кв.м. в кв. „Младост“ в гр. Варна струва приблизително 58 000 лв., а апартамент с площ от 85 кв.м. на бул. „***“ (по-престижна локация) струва 25 000 лв., т.е. два пъти по-малко, поради което би могло да се заключи, че и сделката за продажбата на апартамент на бул. „***“ е със симулативно съдържание относно цената, съдът намира същите за основателни, предвид установеното от свидетелите Г.Н.И., В.Е.В. и С.М.Д., че жилището на бул. „***“ е продадено на по-висока цена от закупеното в кв. „Младост“. Показанията на св. И. в тази част съдът преценява за достоверни и логични, доколкото същият е бил съсед на И.В.Д. и има лични и непосредствени впечатления за състоянието на имота, за условията по продажбата му, споделени именно от продавача, както и за паричните проблеми на семейството, вследствие на неуспешни вложения във финансови пирамиди през 1995 г. Същите се подкрепят от показанията на свидетелите В. и Д.. Съдът дава вяра в най-голяма степен на тези показания на св. И., отчитайки множеството противоречия в изложените твърдения от останалите разпитани свидетели по делото, роднинската им връзка със страните и евентуалната им заинтересованост от изхода на спора, съгласно правилата на чл. 172 ГПК. Св. И. няма роднинска връзка със страните и е напълно незаинтересован от изхода на спора. Изложените от св. В. факти, че преди продажбата на апартамент на бул. „***“ И.В.Д. е продал свои ниви поради нужда от пари се потвърждава от представения НА от 03.05.2004 г., според който същият е продал три свои ниви на обща цена от 2930 лв. при обща данъчна оценка на същите от 2936 лв.

От друга страна, твърденията на дъщерята на ответницата св. В., че семейство Д.и са разполагали със спестени средства и че са нямали финансови

затруднения, се опровергават от представеното Решение от 25.02.2002 г., постановено по в.гр.д. № 597/2001 г. по описа на Окръжен съд – Варна. Показания в този смисъл са изнесени и от сестрата на ответницата св. М.. Нелогично е семейството да е в добро финансово състояние, разполагащо със заделени пари в размер достатъчен за закупуване на жилище, а същевременно през 2002 г. по искова молба на съпруга И.В.Д. с твърдения, че от средата на 1999 г. е изпаднал в нужда за пари, тъй като доходите му не позволявали да посрещне ежедневните разходи за издръжката си, които нараснали с влошаване на здравословното му състояние, дарението на имота на бул. „****“ в полза на ищеца да е отменено на основание чл. 227, б. „в“ ЗЗД, съгласно представеното съдебно решение. Противоречи на житейската логика изложеното от св. В., че семейството е заделяло парите си, защото съпрузите били в готовност всеки един момент да си сменят жилището, при наличието нуждата от парични средства за заплащане на лечението за тежкото здравословно състояние на И.Д. – диагностициран бил с рак на ларинкса, направени му били операции.

Съдът намира за недостоверни и изложените твърдения на св. М. и Димитрова, че в новозакупеното жилище в кв. „Младост“ (на двойно по-висока цена от апартамента в централния район на гр. Варна, по-малко с близо 26 кв.м.), с парите от продажбата съпрузите са направили основен ремонт и са купили изцяло ново обзавеждане, като не са взели нищо от апартамента на бул. „****“. Същите се опровергават от свидетелските показания на незаинтересования от изхода на делото св. И.. Евентуалното наличие на влага в този имот не обосновава такава драстична разлика в цените на двете жилища, предвид основните им характеристики – площ и локация. Нелогично се явява продаването на по-голям имот на двойно по-ниска цена и на следващия ден да се закупи по-малък и двойно по-скъп имот, който се нуждае от основен ремонт и обзавеждане. Напротив, житейски логични, достоверни и подкрепени от писмените доказателства се явяват свидетелските показания на св. В., И. и Д., според които жилището на бул. „****“ е било продадено на по-висока цена от закупеното в кв. „Младост“, като целта на съпрузите е била да се подпомогне бюджетът на семейство, т.е. да им останат пари от продажбата, които да послужат за покриване на ежедневните разходи и нужди. Следва да се изясни, че свидетелските показания в случая са допустимо доказателствено средство за установяване на обстоятелството, че действителната продажна цена на имота на „****“ е по-висока от тази на апартамента в кв. „Младост“, тъй като не попадат под ограниченията на чл. 165, ал. 2 ГПК, тъй като ищецът е наследник на страна по договора за продажба от 29.07.2004 г.

В действителност от представените от ответната страна писмени доказателства е видно, че ответницата е получила парични средства от продажбата на наследствени дялове и след развода с бившия си съпруг, както и такива са били изтеглени от неин влог, но по отношение на по-голямата част от тях това се е случило в доста отдалечен период от продажбата на имотите през 2004 г., а именно през 1983 г. – 1993 г. Единствено за сума от 1652,50 лв. (1/2 от продажната цена по договор за продажба от 28.11.2003 г., обективиран в НА от същата дата) се установява, че ответницата е получила през 2003 г., която обаче е крайно недостатъчна за закупуването на жилището в кв. „Младост“. Следва да се изясни, че показанията на св. М., че за тази сделка е дала на сестра си (ответницата) сумата от 10 000 лв. (а не посочената в НА обща продажна цена за продавачите от 3305 лв.), заявено и от св. В., не следва да бъдат кредитирани, тъй като свидетелските показания за опровергаване съдържанието на изходящ от ответницата частен документ са недопустими, на основание чл. 164, ал. 1, т. 6

ГПК. Следва да бъдат отчетени и показанията на св. И. и св. Д., според които към края на 1995 г. семейство Д.и са загубили всичките си спестявания след неуспешни вложения във „финансови пирамиди“.

В заключение настоящият съдебен състав приема, че на 29.07.2004 г. И.В.Д. е продал личния си имот – апартамент № 3, находящ се в гр. Варна, бул. „****“ № 75, вх. Б, ет. 1, с площ от 85,36 кв.м., като изцяло със средствата от продажната цена на личното му имущество на следващия ден – 30.07.2004 г. е закупен апартамент № 172, находящ се в ***, с площ от 59,69 кв.м., поради което възражението на ищеца за наличието на пълна трансформация на лично имущество на неговия наследодател при покупката на процесния имот по време на брака му с ответницата се явява основателно.

Съдът намира за доказано твърдението на ответницата, че през м. февруари – м. март 1995 г. покойният ѝ съпруг е дарил на сина си сумата от 25 000 лв., с която сума ищецът е закупил жилище в гр. София, р-н „Люлин“, давайки вяра на подробните свидетелските показания на св. М. и св. В. в тези части (макар и с разминаване относно това дали парите са били в плик или завити с вестник), тъй като се подкрепят от събраното писмено доказателство – Договор за продажба на държавен недвижим имот по реда на Наредбата за държавните имоти от 15.03.1995 г., видно от който ищецът е придобил апартамент № 47, находящ се в гр. София, к-с „Люлин“, блок № 349, ет. 10, с площ от 86,70 кв.м., за сумата от 20 959 лв., изплатена с квитанция № 15430 от 15.03.1995 г. Това правнорелевантно обстоятелство е отразено и в саморъчното завещание на наследодателя на страните. Съпругата на ищеца също не отрича получаването на парична сума, но в размер от 20 000 лв., с която обаче твърди, че бил закупен фризер. В тази част съдът не кредитира показанията на св. Д., тъй като видно от представеното писмено доказателство със сума в такъв размер е закупено жилище в гр. София.

Според разпоредбата на чл. 31 ЗН, за да се определи разполагаемата част, както и размерът на запазената част на наследника, образува се една маса от всички имоти, които са принадлежали на наследодателя в момента на смъртта му, като се извадят задълженията и увеличението на наследството по чл. 12, ал. 2. След това се прибавят към нея даренията с изключение на обичайните такива според тяхното положение по време на подаряването и според стойността им по време на откриването на наследството за недвижимите имоти и по време на подаряване - за движимите.

С оглед изложените обстоятелства и правни съображения имуществото на наследодателя на страните И.В.Д. към датата на смъртта му е включвало ½ ид. ч. от лекия автомобил марка „Форд“, модел „Фиеста“, с рег. № ***, на стойност 550 лв., според заключението на СОЕ (другата ½ ид.ч. от движимата вещ, придобита в режим на СИО със съпругата СТ. Г. Д., е нейна собственост след прекратяване на брака със смъртта на съпруга) и процесния апартамент № 172, находящ се в ***, с площ от 59,69 кв.м., на стойност 74 800 лв., завещан на ответницата със саморъчно завещание от 24.06.2018 г. Към наследствената маса следва да се прибавят и дарението в полза на ответницата на 743/1443 ид.ч. от поземлен имот, находящ се в гр. Варна, р-н „Младост“, селищно образувание „Планова“ с площ 1443 кв.м., планоснимачен номер 1882 по плана на селищното образувание, на стойност 25 300 лв., както и дарението в полза на ищеца на парична сума от 5951,70 лв. Съдът определя тази стойност, съобразявайки се с практиката на ВКС, обективизирана в Решение № 68/15.04.2014 г. по гр.д. № 5825/2013 г., според която при определянето на стойността на дарена парична сума към момента на

откриване на наследството с оглед формиране на масата по чл. 31 ЗН, когато дарението е направено преди влизане в сила на ЗДЛ, като обективен съзмерител, използван в пар. 1, т. 3 ЗОПДИПД /отм/, може да се ползва съпоставянето на паричния еквивалент на придобитото имущество към паричната равностойност на броя минимални работни заплати към момента на придобиване. Така към датата на придобиване на апартамента в гр. София – 15.03.1995 г. (когато най-късно би могло да бъде направено дарението на сумата от 25 000 лв.), минималната работна заплата в страната, определена с ПМС № 268/16.11.1994 г. е била 2143 лв. Следователно паричният еквивалент на дарената сума от 25 000 лв. се равнява на 11,67 бр. минимални работни заплати, които следва да бъдат изчислени в размера им към датата на откриване на наследството – 12.07.2018 г., а именно 510 лв., определен с ПМС № 141/13.07.2017 г., или общо 5951,70 лв. Следователно, масата по чл. 31 ЗН при откриване на процесното наследство е била общо в размер на сумата от 106 601,70 лв.

Понеже общият на страните наследодател е оставил наследници по закон – син и съпруга (ищец и ответница в производството), поради което запазената част на ищеца от наследството е равна на $\frac{1}{3}$, съгласно чл. 29, ал. 3 ЗН. Правната норма, регламентирана в чл. 29, ал. 3, изр. 3, предл. 2 ЗН, определя разполагаемата част на наследодателя при едно дете и съпруг, какъвто е настоящият случай, а именно – $\frac{1}{3}$ част (при запазена част – $\frac{2}{3}$ от имуществото на наследодателя). Следователно, разполагаемата част на общия наследодател към неговата кончина – 12.07.2018 г., е била в размер на сумата от 35 533,90 лв. (106 601,70 лв. : 3). Тъй като наследодателят на ищите се е разпоредил безвъзмездно с имуществено право, което надвишава неговата разполагаема част (завещания имот към момента на откриване на наследството е бил на стойност от 74 800 лв., а дареният – 25 300 лв.), той е накърнил запазената част на ищеца (равняваща се също на 35 533,90 лв.) и следва безвъзмездното разпореждане, респ. разпореждания, да бъде намалено до размера, необходим за допълване на запазената част.

Съгласно императивната правна норма, регламентирана в чл. 36, ал. 1 ЗН, възможни са два способа на възстановяване на запазената част, в зависимост от това дали стойността на завещания или дарения имот, пресметната съгласно правилата по чл. 31 ЗН, надвишава с повече от $\frac{1}{4}$ разполагаемата част или е в рамките на посочените $\frac{1}{4}$: в първия случай имотът остава изцяло в наследството, а надареният или заветникът получава стойността на разполагаемата част, а във втория - надареният или заветникът може да задържи целия имот и да възмезди наследниците чрез парично уравнение според цената по време на намаляването. В този смисъл е и практиката на ВКС – Решение № 599/2003 г. на ВКС по гр. д. № 240/2003 г., I г. о. и непубликувано Решение на ВКС по гр. д. № 631/2004 г., II г. о., както и Решение № 736 от 5.X.1994 г. по гр. д. № 593/1994 г., I г. о. и Решение № 8 от 17.II.1977 г. по гр. д. № 82/76 г., ОСГК. Когато обаче заветникът е наследник със запазена част, каквато се явява ответницата СТ. Г. Д., може да задържи целия имот само ако стойността му не надвишава разполагаемата част и нейната запазена част, взети заедно – арг. чл. 36, ал. 2 ЗН.

В практиката на ВКС по решение № 230/25.10.2012 г. по гр.д. № 354/2012 г., ВКС, II г.о. е дадено тълкуване, че размерът на разполагаемата и запазената част в хипотезата на дарствени разпореждания или завети се определя като дроб от цифровата стойност на цялата наследствена маса /включваща и стойността на подарените имущества/ и при приложението на чл. 36, ал.2 ЗН, за да бъде задържан подарения имот, неговата стойност не следва да надвишава запазената част на надарения и припадащата се част от разполагаемата част на наследодателя,

а тази припадаща част зависи от броя на дарствените разпореждания (при две безвъзмездни разпореждания припадащата се част е 1/2, при три – 1/3 и т.н.).

В настоящия случай безвъзмездните разпореждания в полза на ответницата са две – завет и дарение, поради което безспорно стойността на завещания имот по време на откриване на наследството (74 800 лв.) надвишава сборът от припадащата се част от разполагаемата част на наследодателя (17 766,95 лв., получена като $\frac{1}{2}$ от 35 533,90 лв.) и запазената част на заветника СТ. Г. Д. - наследник със запазена част (35 533,90 лв.), който е в размер на 53 300,85 лв. (сборът) – съгласно правилата по чл. 36, ал. 2 ЗН, поради което ответницата не може да задържи целия имот, предмет на завещанието, каквото искане е отправил процесуалният ѝ представител в хода по същество на делото.

Чистият актив на наследството, останал след завещанието, е в размер на 550 лв. (стойността на л.а.), от който ищецът получава 275 лв., към която сума следва да се прибави стойността на извършеното в негова полза дарение на парична сума – 5951,70 лв. Както бе посочено, запазената му част е в размер на 35 533,90 лв., респективно същата се явява накърнена с извършените завет и дарение. Следователно, за допълване на запазената част на ищеца е необходима сумата от 29 307,20 лв.

При извършване на преценка относно намалението, съдът следва при спазване на императивната разпоредба на чл. 34 ЗН, да съобрази изрично заявеното предпочитание на ответницата намалението да бъде извършено първо от дарението на идеалните части от поземлен имот, находящ се в гр. Варна, р-н „Младост“, селищно образувание „Планова“ с площ 1443 кв.м. След като завещателното разпореждане е с предмет недвижим имот, лицето, в полза на което освен това завещателно разпореждане наследодателят е извършил и дарение, може да упражни правото си на избор по чл. 34 ЗН само ако и дарственото разпореждане има за предмет недвижимо имущество – в този смисъл Решение № 195 от 26.04.2010 г. на ВКС по гр. д. № 61/2009 г., II г. о. При тази хипотеза не се прилага правилото на чл. 33 ЗН даренията да се намаляват само след като се изчерпят завещаните имущества.

Доколкото стойността на притежаваните от наследодателя и дарени 743/1443 ид.ч. от поземлен имот е 25 300 лв., т.е. под размера на стойността необходима за допълване на запазената част, то дарението в тази част следва да бъде изцяло отменено. Тъй като получените по дарение ид.ч. от този недвижим имот към момента на предявяване на иска по чл. 30 ЗН са разпоредени от ответницата, възстановяването на запазената част следва да се извърши в пари.

Намалението до останалата част от 4007,20 лв. следва да бъде извършено от стойността на завещания апартамент, находящ се в гр. Варна, р-н „Младост“, ж.к. „Младост“, бл. 144. Възстановяването на останалата част от запазената част следва да е в съсобственост, като ищецът придобива 4007,20/74800 ид.ч. от завещания имот.

Горните мотиви обуславят основателност на предявения иск с правно основание чл. 30 ЗН. Същият следва да бъде уважен, като бъде намалено по предявения от БР. ИЛЧ. Д. иск, извършеното от наследодателя И.В.Д., починал на 12.07.2018 г. дарствено разпореждане, обективизирано в договор за дарение от 12.11.1997 г. по Нотариален акт № 142, том LXIX, дело № 18614 от 12.11.1997 г., с който е прехвърлено на ответницата правото на собственост върху 743/1443 ид.ч. от поземлен имот, находящ се в гр. Варна, р-н „Младост“, селищно образувание „Планова“ с площ 1443 кв.м., планоснимачен номер 1882 по плана на селищното образувание, при съеди: ПИ № 1014, 1019, 1022, път и ПИ № 997, като бъде

възстановена запазената част на ищеца от наследството в размер на 25 300 лв., както и завещателно разпореждане в полза на ответницата относно апартамент № 172, с идентификатор № 10135.3512.220.1.28, находящ се в ***, с площ от 59,69 кв.м., обективизирано в завет от наследодателя И.В.Д., обявен на 19.07.2018 г. с протокол за обявяване на саморъчно завещание, като бъде възстановена запазената част на ищеца в размер на 4007,20/74800 ид.ч. от завещания имот.

По допускане на делбата:

Няма спор между страните по делото, че след смъртта на общия наследодател, са придобили по наследство по ½ ид. ч. от притежаваната от И.В.Д. движима вещ: лек автомобил марка „Форд“, модел „Фиеста“, с рег. № ***, цвят: „зелен металик“, номер на двигател № VB91253, номер на рама № ***, поради което тази вещ следва да бъде допусната до делба при равни квоти между съделителите БР. ИЛЧ. Д. и СТ. Г. Д..

С оглед изхода на спора по предявения иск с правно основание чл. 30 ЗН по отношение на завещания имот, след остойностяване на наследствената маса и отчитане на избора по чл. 34 ЗН, възстановената на ищеца запазена част в съсобственост е 4007,20/74800 ид.ч., а квотата на ответницата в този имот възлиза на 70792,80/74800 ид.ч. Делбата на апартамент № 172, находящ се в ***, следва да бъде допусната при така определените квоти.

По разноските:

При този изход на спора на основание чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на ищеца следва да бъдат присъдени сторените от него разноски по предявения иск с правно основание чл. 30 ЗН в размер на сумата от 1046,67 лв., представляваща сбор от заплатена държавна такса от 80 лв. за този иск, депозит за СОЕ от 300 лв. и адвокатско възнаграждение в размер на 666,67 лв. (доколкото са представени доказателства за заплащането на адвокатски хонорар от 2000 лв. за цялото производство, в което са предявени три иска). На ответницата следва да бъдат присъдени съдебни разноски в размер на 750 лв. за заплатено адвокатско възнаграждение, на основание чл. 78, ал. 4 ГПК, с оглед прекратяването на производството по предявения установителен иск.

Така мотивиран, Районен съд – Варна

РЕШИ:

ПРЕКРАТЯВА производството по гр.д. № 11248/2020 г. по описа на Районен съд – Варна, 8 с-в, В ЧАСТТА, в която е предявен от БР. ИЛЧ. Д., ЕГН *****, срещу СТ. Г. Д., ЕГН *****, установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК, вр. чл. 23, ал. 1 СК, вр. чл. 21, ал. 4, т. 2 СК за признаване за установено по отношение на ответницата, че ищецът е собственик на ½ ид.ч. от правото на собственост на основание правоприемство по закон от наследодателя му И.В.Д., починал на 12.07.2018 г., върху следния имот: АПАРТАМЕНТ № 172, представляващ самостоятелен обект с идентификатор № 10135.3512.220.1.28 по КККР на гр. Варна, одобрени със Заповед № РД-18-64/16.05.2008 г. на Изпълнителния директор на АГККК, в жилищна сграда – многофамилна с идентификатор 10135.3512.220.1, находящ се в ***, с площ по документ 59,69 кв.м., при граници на този обект: на същия етаж – съседни самостоятелни обекти в сградата с идентификатори № 10135.3512.220.1.26, № 10135.3512.220.1.27, под обекта: № 10135.3512.220.1.25, над обекта: № 10135.3512.220.1.31, ведно с прилежащото му избено помещение № 5 с площ от

3,12 кв.м. и 0,5198% ид. ч. от общите части на сградата, който имот е придобит като негово лично имущество, вследствие на пълна трансформация на лично имущество при покупката му по време на брака с ответницата, на основание чл. 130 ГПК.

НАМАЛЯВА, на основание чл. 30 ЗН, дарствено разпореждане, извършено от наследодателя И.В.Д., починал на 12.07.2018 г., направено с договор за дарение от 12.11.1997 г., обективизирано в Нотариален акт № 142, том LXIX, дело № 18614 от 12.11.1997 г., с който е прехвърлено правото на собственост върху 743/1443 ид.ч. от поземлен имот, находящ се в гр. Варна, р-н „Младост“, селищно образувание „Планова“ с площ 1443 кв.м., планоснимачен номер 1882 по плана на селищното образувание, при съседни: ПИ № 1014, 1019, 1022, път и ПИ № 997, както и завещателно разпореждане, извършено от наследодателя И.В.Д., починал на 12.07.2018 г., направено със завет от 24.06.2018 г., обявен на 19.07.2018 г. с протокол за обявяване на саморъчно завещание, В ПОЛЗА на СТ. Г. Д., ЕГН *****, като **ВЪЗСТАНОВЯВА** запазената част на БР. ИЛЧ. Д., ЕГН *****, от наследството на И.В.Д., починал на 12.07.2018 г., в размер на **25 300 лв.** (двадесет и пет хиляди и триста лева) и **4007,20/74800 ид.ч.** от АПАРТАМЕНТ № 172, представляващ самостоятелен обект с идентификатор № 10135.3512.220.1.28 по КKKP на гр. Варна, одобрени със Заповед № РД-18-64/16.05.2008 г. на Изпълнителния директор на АГККК, в жилищна сграда – многофамилна с идентификатор 10135.3512.220.1, находящ се в ***.

ДОПУСКА извършване на съдебна делба между БР. ИЛЧ. Д., ЕГН *****, с адрес ***, и СТ. Г. Д., ЕГН *****, с адрес ***, на **следните недвижим имот и движима вещ:**

1) **АПАРТАМЕНТ № 172**, представляващ самостоятелен обект с идентификатор № 10135.3512.220.1.28 по КKKP на гр. Варна, одобрени със Заповед № РД-18-64/16.05.2008 г. на Изпълнителния директор на АГККК, в жилищна сграда – многофамилна с идентификатор 10135.3512.220.1, находящ се в ***, с площ от 59,69 кв.м., при граници на този обект: на същия етаж – съседни самостоятелни обекти в сградата с идентификатори № 10135.3512.220.1.26, № 10135.3512.220.1.27, под обекта: № 10135.3512.220.1.25, над обекта: № 10135.3512.220.1.31, ведно с прилежащото му избено помещение № 5 с площ от 3,12 кв.м. и 0,5198% ид. ч. от общите части на сградата, ПРИ КВОТИ между съделителите:

4007,20/74800 ид. част за БР. ИЛЧ. Д., ЕГН *****, и

70792,80/74800 ид. част за СТ. Г. Д., ЕГН *****, и

2) **ЛЕК АВТОМОБИЛ** марка „Форд“, модел „Фиеста“, с рег. № ***, цвят: „зелен металик“, номер на двигател № VB91253, номер на рама № ***, ПРИ КВОТИ между съделителите:

1/2 ид. част за БР. ИЛЧ. Д., ЕГН *****, и

7/18 ид. част за СТ. Г. Д., ЕГН *****

ОСЪЖДА СТ. Г. Д., ЕГН *****, с адрес ***, да заплати на БР. ИЛЧ. Д., ЕГН *****, с адрес ***, сумата от **1046,67 лв.** (хиляда четиридесет и шест лева и шестдесет и седем стотинки), представляваща сторени съдебни разноски на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

ОСЪЖДА БР. ИЛЧ. Д., ЕГН *****, с адрес ***, да заплати на СТ. Г. Д., ЕГН *****, с адрес ***, сумата от **750 лв.** (седемстотин и петдесет лева), представляваща сторени съдебни разноски на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

РЕШЕНИЕТО, в частта по допускането на делбата, може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Окръжен съд – Варна в 2-седмичен срок от връчването му на страните.

РЕШЕНИЕТО, в прекратителната му част, имаща характер на определение, може да бъде обжалвано с частна жалба пред Окръжен съд – Варна в 1-седмичен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от Решението да се изпрати на страните.

Съдия при Районен съд – Варна: _____